

Radioamaterji pomembni za SLO

Sodelovanje komiteja za ljudsko obrambo in RK Triglav vse tesnejše

«Naša občina šteje okoli 62.000 prebivalcev, od katerih jih je preko osem tisoč vključenih v civilno zaščito, medtem, ko jih v organizaciji ljudske obrambe deluje 2.150. Civilna in narodna zaščita skupaj imata več kot sedemsto štabov. Teritorialna obramba je armada v malem, ki jo je treba voditi, z njo komunicirati, jo usmerjati, pravijo na komiteju za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito naše občine. Za povezovanje tega obsežnega sistema ima občina na voljo občinski center zvez v okviru katerega deluje posebna enota za zveze, ki razpolaga s sodobnimi komunikacijskimi sredstvi, kot so radiooddajne postaje, telefoni, teleprinterji in kajpak tudi kurirji.

Ta enota je usposobljena, da izvede mobilizacijo oziroma sproži akcijo izvajanja nalog. Nastopi pa trenutke, ko je akcija že v teku in civilna ter narodna zaščita že izvajata svoje naloge. Takrat pride do kopičenja informacij in štabov in organov v krajevni skupnosti in organizacijah združenega dela. To množino informacij pa formacijska organizacija zvez ne bi mogla dovolj kvali-

tetno posredovati od baze do občinskih organov in organizacij, kar se je pokazalo na lanske letni vaji »Golovec 83«. Zato v tem trenutku stopijo na prizorišče radioamaterji, ki se v okviru svoje dejavnosti usposablja tudi za takšen slučaj, pojasnjuje vloga radioamaterjev na občinskem komiteju za ljudsko obrambo. Radioamaterji preko lastnega sistema zvez, ki deluje v sklopu občinskega centra zvez prenašajo informacije iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij občinskemu centru zvez, ki na podlagi dobljenih informacij iz baze ukrepa tako, kot je potrebno in načrtovano.

«To nalogo so člani bežigradskega Radiokluba TRIGLAV YU 3 APR izvajali tudi na vaji »NNNP Ljubljana 80«, še posebej aktivni pa so bili na vaji »Golovec 83«. Svoje naloge so odlično opravili in prepričali smo se, da se na njih lahko vedno zanesemo. Še posebej pomembno pa je to, da imajo dovolj lastne opreme in znanja, ki zagotavlja uspešno delovanje ob vseh pogojih, tudi najtežjih,« poudarjajo na Komiteju.

Bratstvo na radijskih valovih

Občinski upravni organ je pred tremi leti dal pobudo, naj radiomaterji vzpostavijo »komunikacijski most« s pobrateniimi občinami. Iz tega so člani RK Triglav razvili razvili stalno akcijo »Bratstvo in enotnost na radijskih valovih«. Ko je naša občina lani praznovala svoj praznik, so člani RK Triglav v veliko skupščinsko dovrano namestili svoje aparature ter prenašali za delegate vseh treh zborov pozdrave iz pobratenih občin.

Tesno sodelovanje med RK TRIGLAV in občinskimi upravnimi organi pa je tudi povsem v skladu z usmeritvami, ki jih je lani sprejelo predsedstvo SFRJ in ki govorijo o vključevanju društev in drugih asociacij v sistem splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite.

Tesno sodelovanje med občinskimi upravnimi organi in Radioklubom TRIGLAV YU 3 APR se ravno zaradi zanesljivosti in vestnega dela radioamaterjev krepi iz leta v leto. Že več let je med njima sklenjen sporazum o usposabljanju in kondicioniranju pripadnikov enote za zveze, ki ga opravljajo radioamaterji, usposobljeni za to dejavnost. Letos pa bodo člani RK TRIGLAV za potrebe občinskega organa za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito izdelali tako imenovane demodulatorje, to je naprave, ki se priključijo med teleprinter in oddajnik ter omogočajo brezžično teleks povezavo. V občini imamo 72 teleprinterjev v organizacijah združenega dela, ki pa bi bili v primeru izpada PTT linij neuporabni. Zato je nujno potrebno opremiti vse organizacije s potrebnimi aparaturami za radijsko komuniciranje. Pri tem velja poudariti, da stane demodulator okoli 200.000 dinarjev, člani radiokluba pa jih bodo izdelali za petkrat nižjo ceno, kot je tovarniška, saj bo potrebno za njihovo izdelavo le toliko sredstev, kot stane material. Boga te izkušnje posameznih članov, ki se že desetletja ukvarjajo s konstruktorstvom, pa so porok, da bodo aparature enako kvalitetne, kot če bi bile izdelane v tovarni.

A. DVORŠAK

KRITIČNO O DAVČNI UPRAVI

Prijaznost ni dovolj

Uslužbenci davčne uprave so zares ustrezljivi, a to ni dovolj /Zakaj si dela – v svoje dobro in v veselje strank – bolje ne organizirajo?

Recimo, da imate v lasti enosobno stanovanje. Že nekaj let stanovate in varčujete, v službi ste oba z ženo dobila tudi ugodna posojila in odločili ste se, da si kupite večji domek. Ta je namreč že davno premajhen, saj imate enega otroka, drugi pa se bo kmalu rodil.

Najbolje bi bilo, če bi se s prodajo in kupovanjem stanovanj ukvarjale občinske samoupravne stanovanjske skupnosti. Tisti, ki bi njim odstopil (beri: prodal) svoje staro stanovanje, pa naj bi imel zato prednost pri nakupu novega. Ampak te naše »imenitne« stanovanjske skupnosti se pač ne ukvarjajo s tako banalnimi reči...

Prodajalec si mora praviloma sam najti kupca in to navadno stori preko časopisnega oglasa. Ko se zmeni s kupcem za ceno in rok izselitve, mora imeti v rokah že novo stanovanjsko pogodbo ali kot se ji reče po novem: **soinvestitorsko pogodbo**. Ko jo dobi, mora najprej plačati 1200 dinarjev sodne takse. Ta znesek plača banki in ga prinese nazaj podjetju, ki je soinvestitor gradnje. Potem s soinvestitorsko pogodbo odide na občinsko davčno upravo (za Bežigradom je ta v pritličju), kjer ga vpišejo kot lastnika stanovanja. V kraju stalnega bivališča pa mora na občini dvigniti **potrdilo, da je plačal vse davke**. Nato ga pelje pot na sodišče, kjer soinvestitorsko pogodbo overovijo. Tudi tam zahtevajo potrdilo o plačilu davkov. Sodno overovljeno pogodbo ne se potem nazaj na podjetje, ki je soinvestitor gradnje.

Potem ima prodajalec »nož« nad glavo. V soinvestitorski pogodbi piše, da mora vso ali pa le del kupnine poravnati v enem mesecu od sklepa pogodbe. Zato je najbolje, da že takoj naslednji dan sklene s svojim kupcem **kupoprodajno pogodbo**. Večina ljudi pa teh pogodb ne zna sama sestaviti. **Zakaj na občini nimajo takšnega vzorca?** Ljudje ne bi zapravili nekaj dni s sestavljanjem, kaj še manjka in kaj ni prav. Nikjer tudi ne piše, da moraš kupoprodajno pogodbo predložiti v 6 izvodih.

Ko to pogodbo vendarle pravilno sestaviš, mora vsak, ki je na njej napisan (kupec in prodajalec) spet predložiti **potrdi-**

lo o plačanih davkih. Poleg tega mora prodajalec izpolniti **formular U – 37**, ki ga dobi na občini. Ta formular je zelo nejasno sestavljen, zato ga marsikdo ne zna sam izpolniti. Predlagamo, da bi na davčni upravi ta formular izpolnili in ga dali vsaki stranki v roke kot pripomoček. Za takšno izboljšavo ni treba imeti veliko denarja, pač pa le zavest, da je treba v teh stabilizacijskih časih tudi davčno službo posodobiti.

Prodati in kupiti stanovanje ni preprosta stvar.

šavo ni treba imeti veliko denarja, pač pa le zavest, da je treba v teh stabilizacijskih časih tudi davčno službo posodobiti.

Tisti, ki stanovanje prodaja, mora prinesiti **z matičnega urada še posebno potrdilo, da živi v stanovanju, ki ga prodaja** najmanj pet let. Če manj, potem mora plačati davek na promet nepremičnin in kasneje tudi davek na dohodek. Na naši občini velja tudi **potrdilo hišnega sveta**, da dotični zares živi v tem ali onem stanovanju, če je bil prelen in ni takoj spremenil naslova v osebni izkaznici.

In še mimogrede. Na Mačkovi, kjer se ta potrdila dvigajo, je treba čakati en dan! Kdor stanovanje prodaja, mora davčni upravi predložiti tudi **finančno konstrukcijo** – oziroma povedati, na kakšen način je kupil stanovanje, ki ga sedaj prodaja. Če ga je kupil z gotovino, napiše le to, sicer pa mora

predložiti še fotokopije posojilnih pogodb ali pa amortizacijske načrte vračanja posojil.

Potem je kupec dve leti oproščen – oziroma začasno oproščen – plačila davka na promet nepremičnin in davka na dohodek. Po tem času (lahko pa seveda prej) mora na isto davčno upravo prinesiti vsa dokazila (iz banke!), da je šla kupnina zares v nakup novega stanovanja. V nasprotnem primeru plača prodajalec oba davka, ki znašata skoraj polovico kupnine.

Tudi kupoprodajno pogodbo je treba overoviti na sodišču, plačati takso in pokazati potrdilo o plačanih davkih.

Za vsakogar, ki se podaja v to avanturo, je ta pot sprva zelo zapletena. No, saj tudi je, a bi bila veliko manj, če bi na občini vsak, ki se zanima za prodajo nepremičnin, še posebno stanovanj, dobil že spisek vsega tistega, kar mora predložiti raznim ustanovam, ne pa da mu, ko ima že vse, za okencem povedo, da mu to in to še manjka. Čas je namreč zlato. A ne samo zlato za tiste, ki sedijo za okenci davčne uprave, ampak tudi za tiste, ki pred okencem puščajo svoj dragoceni čas. In čeprav so na naši davčni upravi zares prijazni, bi morali s časom naprej. Ne samo zaradi njih samih, ampak predvsem zaradi občanov – strank, pa tudi zato, da bodo bolje služili našim skupnim interesom.

NEVA ŽELEZNIK

Ta zapis je nastal leta 1975 ob rojstnem dnevu Alojzije Koman

Alojzija Koman, umrla je leta 1982, stara 90 let se je dobro spominjala kako je bilo, ko so jo z možem Ivanom in hčerko Marijo: leta 1944, odpeljali ježenski domobranci. Nemčiji je tedaj močno primanjkovalo vojakov in delovne sile. Slovenski domobranci so se zato na vse pretege trudili, da bi jim preskrbeli čim več delovne sile, in da bi jih razbremenili v bojih s partizani ter na drugih frontah.

Sredi poletja leta 1944 menda je to bilo 31. julija, so ježenski domobranci izvedli široko zasnovo akcijo in aretirali okrog 80 moških in žensk z Ježice. Male vasi, Stožic in Savelj. Pobrali so v glavnem člane tistih družin, ki so imeli katerega svojih v partizanih in druge, ki so jih imeli na sumu, da sodelujejo z osvobodilno fronto slovenskega naroda.

Na okna Komanove hiše je domobranci patrulja z besedami »V imenu Kristusa« potrkala ob polnoči. Niso ji hoteli takoj odpreti. Spraševali so jo zakaj so prišli ponoči in če niso – črna roka. Prosili so, da naj pridejo podnevi, toda vse zaman. Od šestih članov družine sta bila tedaj dva sinova v partizanih, doma pa so bili starši, hči in 13-letni Silvo. Patrulja je odpeljala tri, medtem, ko so Silvota, ki je tekel za starši, da bi šel z njimi, zapodili nazaj. Pravzaprav sta ga oče in mati prosila, naj se vrne v izpraznjen dom.

Aretriranci niso smeli vzeti s seboj ničesar. Izdajalci so jim rekli, da ničesar ne rabijo, ker jih bodo na žandarmerijski postaji na Ježici samo nekaj zaslišali in potem pustili oditi domov.

Domobranci »podvig« leta 1944 na Ježici

V veliki kletni sobi žandarmerijske postaje je bilo tedaj že polno ljudi. Sami znani obrazi. Ves večer in vso noč so jih domobranci vlekli skupaj in jih ob zmerjanju porivali v to sobo. Alojzija se je spominjala medsebojnega ugotavljanja, da jih je v sobi okrog 80.

Med pripovedovanjem je povedala tudi nekaj imen. Najprej se je spominjala Olge Sedevčič, ki so jo vzeli isto noč in s katero je bila skupaj v Nemčiji. (Olga je bila v Nemčiji med nekim bombardiranjem hudo ranjena in je zaradi posledic umrla kmalu potem, ko se je po osvoboditvi vrnila domov). Potem se je spominjala Rodičeve Drage, Mačkove Marije, Noveličeve Francke, Ančke Božič, Vere Železnik, Angele Čemažar, Polde Urin, Alojzije Gorenc, Slavke Kunaver, pa Jeroma, Germka, Ramovža, Kušarja, Mačkovega, Lužarjevega in še nekaterih.

Že drugi dan dopoldne so jih vse s tremi kamioni odpeljali v Ljubljano, v šolo poleg šentjakobske cerkve. Njen najmlajši sin Silvo se je zadrževal blizu žandarmerije in opazoval odhod. S košesom je potem drvel za njimi skoraj dva kilometra. Hči Marija je na listek napisala kam jih peljejo in naj Silvo tja prinese nekaj obleke. Ko so se peljali mimo Ruskoga carja, gostilne na Ježici, je listek

vrgla s kamiona, misleč, da bo to Silvo opazil in ga pobral. Toda Silvo je ves zasopel pritiskal na pedala kolesa in mislil samo na to, da mu kamion ne bi ušel.

V šentjakobski šoli so pripeljane razdelili po razredih, ženske skupaj, moške skupaj. Tu so že bili ljudje tudi iz drugih bližnjih krajev Ljubljane in iz samega mesta.

»Začeli so nas zasliševati, enega po enega«, je pripovedovala Alojzija. »Meni so očitali, da sem vzgajala, same komuniste, oni pa da bodo zdaj vzgajali Silvota.« Ni se mogla spomniti, kdo jih je zasliševal, toda takšne izjave pričajo, da so med zasliševalci bili tudi domačini.

V razredih so spali na golih tleh, mnogi tudi več kot mesec dni. Iz šole so jih namreč po zaslišanju po skupinah premeščali v druge zapore ali pa vodili naravnost na ljubljanski kolodvor in v Nemčijo. Nekateri so tudi izpustili, toda teh je bilo zelo malo.

Alojzijo so čez mesec dni, v večji skupini, odvedli na kolodvor. Med potjo jim je več Ljubljančanov pripelo na prsi rdeče nageljne, čeprav je bila skupina zastražena. Ni se mogla spomniti kje točno je

bilo to, dozdevalo pa se ji je, da se je to zgodilo, ko so prečkali žilvski trg. Pred kolodvorom jih je z nagelji zagledal vsem že znan in osvojen nemški SS oficir Simon, ki je bil odgovoren za ljubljanske zapore. Razdražen jim je ukazal, da nagelje odvržejo.

Na kolodvor so prihajale skupine za skupino, tako da se je vseh internirancev nabralo za več vagonov. Ko se je vlak, v katerega je bil vključen tudi ta transport, ustavil na postaji v Dravljah, jih je tam pričakala večja skupina ljudi, ki jim je skozi okna dajala kruh in jabolka. To se je ponovilo tudi na Jesenicah s to razliko, da tam straža ni pustila Jeseničanov blizu vagonov. Kruh in jabolka so od daleč metali skozi okna v vagono.

Nekaj podobnega so doživeli tudi v Salzburgu. Tam so v čakalnici, pod stražo čakali na drug vlak. Naenkrat so se med njimi znašli slovensko govoreči ljudje, jim nudili svinčnice in papir. Zbrali so tudi nekaj denarja z željo, da si ga interniranci razdelijo med seboj.

Transport je bil vedno manjši, se je spominjala Alojzija. Pravzaprav se je razdelil v Beljaku, kjer je stal 3 dni in od koder so jih vsak dan nekaj odpeljali naprej. Skupina, v kateri je bila tudi Alojzija, je odšla zadnja iz Beljaka. To skupino so prepeljali v Bitterfeld.

Hčerko so po njenem odhodu iz Ljubljane premestili v druge zapore, čez mesec dni pa so jo odpeljali v Nemčijo, v Ulen.

Moža Ivana so pravtako premestili in sicer najprej v prisilno delavnico ljubljanskih zaporov, septembra meseca 1944 pa so ga odpeljali najprej v Dachau, nato pa v Buchenwald, kjer so ga tik pred koncem vojne ubili.

S. K.